

Народен ПОДЕМ

Брой 29
Год. II
Цена 6 лв.

Шумен
11 април
1949 год.

ОРГАН НА ОКОЛ. КОМИТЕТ НА ОФ И ГРАДСКИЯ НАРОДЕН СЪВЕТ

АНГЕЛ ВИДЕНОВ, полит. секретар на ОК на ОФ

Да осигурим бляскав успех в предстоящите избори за народни съвети и съдебни заседатели

На 15 май т. г. ще бъдат произведени избори за околийски, градски и селски народни съвети и съдебни заседатели. Те ще бъдат произведени при една нова изборителна система, която няма нищо общо с избирателните системи на буржоазните режими, които представляват инструмент за обезпечаване класовото господство на буржоазията. Блестящ пример за изборния цинизъм на тъй наречената западна демокрация, бяха последните кантонални избори в Франция, където партии, отречени от френския народ, които получиха от 5 до 10% от гласовете, получиха 150 до 200 мандата, а най-силната партия на трудящите се Френската Компартия, която получи 25 до 30% от гласовете получи 30 до 40 мандата.

Нашата избирателна система, която отговаря на нуждата от истинско демократизиране на страната предвижда едно широко всенародно обсъждане при поставяне на кандидатите за народни съветници и народни съдии. Това обсъждане се извършва на съвещание и събрание на отечественофронтовските партии, на събрание на оф организации, а след това и на публични събрания, с участието на самите избиратели, които предварително трябва да се произнесат по качествата на поставените кандидати, да направят своите препоръки, предложения, възражения и отводи и кандидатурите по този начин най-преданните синове и дъщери на нашия народ. Самият този демократичен начин на поставяне на кандидатите, вече решава до голяма степен успеха на нашите избирателни листи.

Ние трябва да отбележим, че будния интерес който проявяват трудящите се в нашата околия при определяне на кандидатите за народни съветници и народни съдии, оживените разисквания които се развиват по качествата на кандидатите, свидетелствуват за политическата зрялост на нашия народ. Тази зрялост беше предобита при многогодишните тежки борби през фашисткото господство и в борбата за разгрома на реакционните остатъци на буржоазно-капиталистическото господство, които на издихание се бяха заловили, като даващият се за сламката на никола петковщина.

Предстои пред нашия народ да се отчете изминатия

път, да се посочат достиженията и успехите, да се подчертаят трудностите с които властта на Отечествения фронт трябва да се бори и преодолява както за изпълнението на 2 годишния стопански план, както и за осъществяване на нашите външни и вътрешни политически задачи, да се развие нашата творческа социалистическа програма за построяване икономическите и културни основи на социализма.

Ние трябва да кажем на нашия народ какво конкретно ще направим за неговия поминък, как нашия град още тази година ще започне индустриализацията, какви и колко училища, здравни домове, общини и читалища, детски домове, и детски ясли и всякакви други социални мероприятия ще бъдат извършени колко села ще бъдат електрифицирани, как нашата страна ще изглежда след изпълнението на първата петилетка.

Всички тези въпроси ще бъдат развити в нашата избирателна платформа, която заедно с платформата на Националния съвет на Отечествения фронт, представлява боевото знаме, под което ще се развие избор-

ната кампания. Нужно е оф комитетите да не пропуснат нищо за мобилизиране всички сили на Единните организации, на масовите организации, на жените и младежите, на септемврийчетата за осигуряване бляскавия успех на изборите. Не трябва обаче, нито за момент да не пропускаме, че изборната кампания за народни съвети и съдебни заседатели се развива в обстановка на изострена класова борба между победилата класа на работниците в съюз с бедните и средни селяни от една страна, и буржуазно-капиталистическите и кулашки останки и техните прислужници от друга. Не бива да се пропусне нито за момент приспиване на класовата бдителност срещу враговете на народа, които ще се опитат да използват изборите за известни политически ефекти, които да поднесат в дар на своите господари от капиталистическия свят.

Нашия народ върви с твърда увереност към изборите, ръководена от обгорената влюти класови битки партия на Благоева, Димитрова — БКП и под знамето на могъщият Отечеств. фронт той ще завоюва бляскава изборна победа!

ПРЕД 1 МАЙ

Изпълнението на производствените планове

Работниците от шуменските предприятия, навлизайки в предмайското съревнование отбелязват все по-големи успехи.

Като резултат на това плана за първото тримесечие в Пивовара бе предсрочно изпълнен на 22 март, а за м. март на 17 март, следвана от фабриката за мая „Овчарка“, която изпълни месечния си план за март на 19 с. м., за тримесечието с 113 на сто. Тютюневата фабрика — плана за м. март е изпълнен с 130 на сто, а за тримесечието с 137 на сто, печатница „Г. Димитров“ за март сто на сто, а за тримесечието 110 на сто. Маслобойна „Слънце“ за първото тримесечие изпълни плана си с 104.53 на сто, а за м. март 105 на сто.

Металната фабрика „Победа“ изпълни плана за тримесечието си с 108 на сто, а за март с 96.78 на

сто, поради уедряване на предприятието. Мелница „Съгласие“ изпълни плана си за март с 106.55 на сто, а за тримесечието 93.27 на сто. Амбалажната фабрика „Крик“ изпълни плана си за м. март за дъски за пулпови бурета с 165 на сто, за сиренарски бурета 200 на сто, каси за стъкла 93 на сто, за холандски шайги с 23 на сто поради липса на подходящ материал. За тримесечието плана на фабриката е изпълнен за дъски за пулпови бурета с 7.5 на сто сиренарски бурета 100 на сто, каси за стъкла 143 на сто, холандски шайги 25 на сто. Метална ф-ка „23 декември“ изпълни плана си за отоплителни печки 64 на сто и др.

Работниците от всички предприятия обещават за празника на труда 1 май нито едно предприятие да не остане под плана.

С избирането на местни народни съвети ще бъде завършено държавното преустройство, предвидено в Конституцията на Народната република България, в основата на която стои принципът: цялата власт произтича от народа и принадлежи на народа

Подготовката на изборите в околията

Подготовката на изборите за околийски, градски и селски народни съвети и съдебни заседатели в Шуменска околия върви усилено. Всички избирателни списъци в околията са готови и разлепени по секциите за проверка от населението.

Всички общински избирателни комисии са избрани и утвърдени от Околийския народен съвет.

Избрани са също така секционни комисии, които до 15 т. м. ще бъдат утвърдени.

До сега в 22 села са проведени съвещания с актива на Партията, ОФ и масовите организации за изготвяне на листите. В тия села, в които са изготвени листите се провеждат общоселски събрания за тяхното одобряване.

Хола на пролетната сеитбена кампания

Хубавото време напоследък даде възможност на земеделските стопани от околията да засият сеитбата на по-късните пролетни култури.

Сеитбата на ранните пролетни култури почти е при-

ключена. Необходимо е да се активизира сеитбата на слънчогледа, плана за който е изпълнен до сега 54.5 на сто.

В селата Смядово и Изгрев започна засяването на царевицата.

Българската жена — пламенен борец за мир

Един въпрос вълнува днес милионите хора-въпроса за мира.

Ще успеят ли пъклениците замисли на военнлюбците, ще успеят ли империалистите да извършат това гнусно престъпление — да хвърлят народите в пожара на нова война?

Отговора на този въпрос е един — това зависи само от народите. А народите помнят още пожарите в Европа, помнят дъшегубките на Освиенцим и Майданек, помнят безсънните нощи, разрухата, писъка на децата, и няма да позвляват на кървавия и ненаситен капитал отново да тържествува. Днес от всички краища на земното кълбо стотици, милиони човешки същества — мъже, жени, учени и прости, поробени и свободни се надигат в могъща вълна за защита на мира, против подпалвачите на нова нова война. Жените — половината от трудящото се човечество, заявяват в манифеста на втория конгрес на МФДЖ: „От нас зависи да не разрешим да бъдат хвърлени в една нова война нашите съпрузи, нашите синове, нашите братя. Върху нас тежи голямата отговорност пред нашите деца, пред нашите народи пред чове-

чеството, пред историята. Ако ние жените — половината от човечеството се дигнем единни срещу подпалвачите на нова война — война не ще има“.

На този призив в манифеста, ние българските жени единни и с готовност се отзоваваме. Всичкият пламък на своята любов към нашата прекрасна Родина, с всичката мощ на своята умраза към войната и нейните подпалвачи, нашите жени организирани и неорганизиран се хвърлят във всенародната акция за защита на мира. Само преди няколко дена приключи Националния конгрес за защита на мира, където нашият народ единнодушно изрази волята си за мир, против военнлюбците. От всички краища на страната бяха дошли обикновените прости, честни хора. 287 жени делегатки, без разлика на професия, народност и религиозни убеждения манифестираха своята готовност, своята воля да бранят най-скъпото — живота на своите деца, радостта на своите огнища, спокойствието на своята страна, своя мирен труд и воля за велико строителство.

Околийска отчетно-изборна конференция на ЕОПО — Отечествен фронт

На 3 т. м. в града ни се състоя първата околийска отчетно-изборна конференция на ЕОПО-ОФ. Присъстваха 240 делегати, от които 226 мъже и 14 жени.

Подробен доклад върху дейността, постиженията и слабостите на околийската организация изнесе секретаря на ОК на ОФ др. Ангел Видинов, който даде подробни сведения и данни относно нейното организационно състояние.

Шуменската околийска организация брои общо 15,174 членове, от които 13,472 мъже и 1,702 жени. По социален състав те се делят на: работници — 1,238, служещи — 2,332, домакини — 756, занаятчии — 1128, земеделски стопани — 9,103, пенсионери — 25, свободни професии — 122 и търговци — 415.

По-нататък в доклада др. Видинов изтъкна, че трябва да се положат усилия за подобрене на социалния състав на организацията, като усилията за вербуване на нови членове се насочат главно в средите на трудещите се — работници, селяни, занаятчии и др.

По културно-просветната и идейно-политическата дейност се отчете, че Околийският комитет е поставил добре своята работа: като са били организирани три курса за политическа просвета, от които един за турски активисти от околията. Добре е организирана и работата по трудовите инициативи и повдигането на трудовия ентусиазъм сред трудещите се.

Проведени са били 63,819 трудовни. Общата стойност на извършената работа възлиза над 20,000,000 лв.

Но наред с тия успехи, има допуснати и редица слабости в работата на ЕОПО — ОФ. Все още мнозина от членовете — учредители подценяват значението на организацията, като между тях има и такива, които не плащат редовно членския си внос и внасят елемент на разложение. За изправянето на това ОК не е взел на време необходимите мерки. Особено внимание трябва да се обърне на въпроса за класовото отношение на нашите другари турци, работещи сред турското малцинство и да се поеме грижата за разгаряне на класовата борба там и насочване удара на трудещите се турци — работници, бедни и средни селяни, народна интелигенция срещу капиталистическите, експлоататорски и кулашки елементи.

След останалите разисквания по доклада на секретаря на ОК, думата взе представителя на Националния съвет на ОФ др. ГЕОРГИ КУМБИЛИЕВ, който обобщи направените изказвания и даде ценни напътствия по работата на околийската организация.

В гласуваната от конференцията резолюция се предвижда на първо място включването на актива на цялата околийска организация в подготовката на изборите за народни съвети, като за целта се предизвика жив интерес и осигури участието на всички

избиратели. Също така да се поведе агитация съвместно с отдела за политическа просвета и културна дейност. За сто на сто изпълнение на лозунга: „Нито педя земя незасета“, като се направят проверки по дворовете, ясаците и др. незасети места. Да подпомогне местните съвети по изготвянето на списъците за наряда, по изкупуването на зърнени храни от сега, за да знаят земеделските стопани какво са длъжни да предадат на държавата от тазгодишната реколта. Работата на отдела за политическа просвета и културна дейност трябва да бъде засиlena, като Околийският и Градски комитети съблюдават строго провеждането на просветните събрания, курсове и кръжоци щото за лектори да се избегне поставянето на компрометирани хора и засегнати от мерките на оф власт. Отдела трябва да продължи работата сред турското малцинство чрез кръжоци и беседи и поведе борба срещу суеверието и религиозния фанатизъм на изостаналото турско население.

Избран бе нов Околийски комитет в състав от 31 души и изпратени поздравителни телеграми до м-р председател др. Г. Димитров, НС на ОФ, до м-ра на Външните работи и наш съгражданин др. В. Коларов и НК за защита на мира.

Из дейността на профдружеството на транспортните работници

Едно най-добрите профдружество в Шумен е профдружеството на транспортните работници в което се включени 9 профорганизации и 11 профгрупи. От всичко 1500 транспортни работници са организирани само 1244 члена. Ръководството не е направило нищо за привличането им в двото.

Дисциплината общо взето е добра. Сработването между профкомитета и началника на гарата все още не е пълно. Изпълнението на колективния договор не е проконтролирано, поради което някои от точките не са изпълнени.

На състоялото се събрание преди няколко дена профдружеството обяви съревнование на съответните профдружества във Варна, Русе, Бургас и Търговище по следните точки:

Увеличение производство с 20%, нито едно про-

изшествие по вина на персонала, затагане трудовата дисциплина, качественна работа, икономия на смазочни и горивни материали, кратък престой на влаковете на гарата и др.

Общо в първомайското съревнование се включиха 378 души работници и служители, като са подписани 39 колективни и 91 индивидуални договори.

Културно-просветната работа все още не е много добра. В профорганизацията на превоз-пренос има доста неграмотни, но до сега ръководството на профдружеството не е взело мерки за ограмотяването им.

Към профдружеството е образуван художествен самоденен колектив, в който са включени — театрална труппа от 25 души, хор от 50 души, оркестър от 12 души танцова труппа от 9 души.

Проведен е курс за квалификация за контролори, общи работници, за работниците от депото и движението, а сега се провеждат такива за строителни работници, който се посещава от 105 души. В скоро време ще бъде проведен курс и за дописници.

В района на гарата са организирани три стола — два в Шумен и един в гарата Мурна със столуващи над 1000 души. Храната в столовете е добра, но тая която се носи в района с кофи се разваля, поради това, че кофите са галванизирани

Необходимо е да се положат още грижи за укрепването на двото, за да обхване то всички транспортни работници в града.

Й. ГЮРОВ

Из дейността на народните съвети

Градски народен съвет

По строителната програма на Градския народен съвет за 1949 година ще бъдат павирани и канализирани следните улици в града: ще бъдат павирани: ул. „Ц. Освободител“ — от улица „Пан. Волон“ до ул. „Р. Петров“; ул. „Л. Каравелов“ — между ул. Митр. Симеон и Р. Петров; ул. Битоля. Ц. Петър, улица Преспа, площад Ал. Стамболийски; ул. Беласица — между ул. Васил Коларов и Ц. Освободител; ул. Ц. Самуил — между улици В. Коларов и Ц. Освободител; ул. П. Делян — между улици В. Коларов и бул. Славянски; ул. Хан Омуртаг и ул. Звеница.

Ще бъдат канализирани улиците: Чавдар войвода, Петлешков, Чеган, Скопие, Килийна, по ул. Ц. Освободител и ул. Петър Делян.

Освен горните низки строежи ще бъдат направени около един клм. тротоарни настилки по буле-

вард Славянски — от пл. 9 септември до паметника на Съветската армия на пл. Толбухин.

В изпълнение на петгодишния план през тази година ще еде каптиран големия извор при село Троица, чиято вода до края на петгодишния план трябва да бъде докарана по един 11 клм. водопровод в Шумен.

От високите строежи — ще бъдат изпълнени през годината: довършването на основното училище в Добруджанския квартал, укрепването на р. Поройна с нови кеьове на едно протежение от около 130 м. между моста при печатница Георги Димитров и Трите тополи; построяването на нови гаражи и ремонтна работилница за общинската омнибусна служба и построяването на един краварник към общинското земеделско стопанство за 70 крави.

Дейността на селсъвета в с. Венец

От Девети септември до сега селсъветите в Шуменска околия са развили голяма стопанска дейност за материално-битовото подобрене на селата и тяхното процъветяване.

Селсъвета в село Венец е развил всеотпадна стопанска дейност. Общо в строежи до сега са вложени местни средства за 11,060,000 лв. и безплатен труд от населението за 1,892,000.

В строеж е нова турска прогимназия, за която са изразходвани 3,500,000 лв. и безплатен труд от населението чрез трудовни за 575,000 лв. За електрификацията на селото са вложени средства на стойност 1,500,000 лв. и безплатен труд за 122,000 лв. Прокарани са две телефонни линии до селата Осеновец и Борци. Построена е общинска варница за нуждите на населението.

Преустроена е общинска мелница, като са доставени нови машини, към коя-

то е обзаведена модерна свиневадна ферма за 20 свини.

За да имат възможността да се учат българските и турски деца в този отдалечен край са открити две прогимназии българска и турска, като към българската е открито обществено за 35 деца от съседните села.

Поради голямата нужда на плодове в Дели-орман селсъвета е взел решение и е засадил 20 декари овощна градина

За здравеопазването на населението от този край, понеже е далече от града е обзаведен много добре зъболекарски кабинет с подходяща аптека.

От общинските стопански предприятия, поради доброто им стопанисване реализирана е печалба от 1,380,000 лв.

Голяма заслуга за процъветяването на селото имат бирника др. Владимир Попов и директора на общинските стопанства др. Стефан Димитров

Горски разсадник в с. Дживгарци

К. Петково. По инициативата на Държавното горско стопанство „Паламара“ миналата година се устрои горски разсадник в землището на с. Б. Дживгарци. Горския надзирател Петър Георгиев, инструктиран постоянно от своя пръв началник работеше за по-бързото посяване на семената, от които се очакваше обилно производство на фиданки, толкова необходими за залесяването на

оголените горски земи, в опустошените и девастирани гори. Действително очаквания резултат от горската власт бе постигнат като от засятите 4 декара площ се добиха 130,000 броя фиданки. По събраните сведения се установи, че с тези фиданки ще може през настоящата пролет да се залесят най-малко 260 декара незалесени площи.

Личната собственост на съветския селянин

Хитлеристите разграбиха цялото стопанство и опожарили жилището на Ана Амелченко. И то не само на Амелченко. Окупантите превърнаха цялото село Прелестно, разположено в Курската област, в пепел и развалини. Към бедствията на войната се присъедини и стихийното бедствие — през 1946 година Курската област бе сполетяна от силна суша.

Какво би станало със селянина, с неговата лична собственост в която и да било капиталистическа страна, ако върху него бяха връхлетели едно след друго толкова страшни удари? В САЩ от 1935 до 1945 година един милион фермери останаха без подслон. Но и тези, още които не са попаднали в този милион не хранят радостни чувства за бъдещето.

Ана Амелченко, руската селянка дори и в момента, когато стоеше сред изгореното си и превърнато в пепелище жилище не бе обладана от такива мрачни мисли, които налягат американския фермер в неговото жилище не засегнато от войната, защото неговият живот е построен върху пещлива основа.

И в своята голяма мъка руската селянка не падна духом, тя чувствуваше и разбираше, че ще ѝ помогнат, че не ще я оставят в беда, че ще се намерят хиляди ръце, които ще ѝ се протегнат в помощ. И само съзнанието, че тя, колхозничката, е член на един голям, задружен колектив от селяни, обединени в селскостопанския кооператив „Крестиянская новь“, че

тя е гражданка на съветската държава, в която най-високо стои грижата за човека, ѝ даваше сили, вдъхваше ѝ увереност в бъдещето. Държавата се притече веднага на помощ на Ана Амелченко и на нейните съселяни. Селяните от с. Прелестное получиха около 600 хиляду рубли парична помощ. Помощ получи и Амелченко. Освен това държавата ги снабди със строителен дървен материал, изпрати им и храни.

С помощта на държавата, с помощта на колхоза, Ана Амелченко, си изгради нова къща. Къщи си построиха и нейните съселяни. И там където имаше пепелища и развалини, сега се издига отново селото Прелестное, по красиво от преди.

Не само курското село Прелестное се издигна от пепелищата, и не само Ана Амелченко си създаде свое ново огнище. В Руската федерация, в Украйна и в Белорусия са изградени нови 2289 жилища за селяните, чийто жилища бяха унищожени от окупаторите. Само в Руската федерация четири и половина милиона селяни отпразнуваха тържествено настаняването си в ново жилище.

От 1943 г. до 1948 г. съветската държава раздаде 1 милиард и 409,5 милиона рубли на колхозниците, демобилизираните войници и инвалидите от Отечествена война. В колхозите бяха създадени специални строителни бригади.

Всички тези милиони жилища, строени с помощта на държавата, с помощта на колхозите, при-

надлежат на селяните, те са тяхна лична собственост.

Съветската държава закриля личната собственост на селяните, взема под внимание техните лични нужди и вкус. По устава на селскостопанските кооперативи наред с общественото стопанство се предвижда и лично помощно стопанство на колхозниците. Този принцип е затвърден с закон. В чл. 7 на Конституцията на СССР се казва: „всеки колхозен двор, освен основния доход от общественото колхозно стопанство, има в лично ползуване малък парцел земя около своя дом и като лична собственост — спомагателно стопанство върху този участък земя, къща, домашен добитък, птици, дребен селскостопански инвентар, съгласно устава на селско-стопанския кооператив.“

Колхозникът получава своите най-важни доходи от общественото стопанство на колхоза. С помощта на колективния труд, въоръжен със съвременната техника и наука, съветските селяни повишиха плодородието на почвата, повишиха добивността, осигуриха бързи темпове в развитието на селското стопанство, и наред с това подобриха забележимо своето благосъстояние. Колхозният строй ликвидира мизерията в съветското село. Във всеки селски дом настъпи осигурен и културен живот. Съветските селяни не се страхуват от никакви трудности.

Следва

ФИЗКУЛТУРА И СПОРТ

Масов пролетен крос

Тази година традиционният масов пролетен крос ще се проведе в цялата страна между 10 и 24 април. Неговото провеждане съвпада с подетата в целия свят акция за запазване на мира, за борба против империалистите — подпалвачи на нова световна война. По този повод се свиква през май и световният конгрес на мира.

Кросът съвпада и с подготовката на изборите за народни съвети, която е една акция от всенародно значение и в която нашите физкултурни организации трябва да вземат активно участие.

Затова неговата подготовка и провеждане трябва да преминат под знака на световната акция за запазване на мира, която българските физкултурници подкрепят с жар.

Кросът трябва да се превърне в най-голямата акция на българските физкултурници за участието

им в изборите. В него трябва да вземат участие колкото се може повече младежи, работници, войници, милиционери, учащи се, септемврийчета, селянчета, трудоваци и др.

Чрез своето участие в пролетния крос нашите физкултурници ще подчертаят готовността си да бранят смело мира, свободата и независимостта си и да работят за съзнателното и активно участие в изборната кампания за народни съвети. С участието си в кроса нашата младеж ще сложи началото на своята всестрана физическа подготовка в настоящия сезон и ще се подготви още повече за полезен труд във всички отрасли на нашето младо строителство, като придобие и качества, необходими при отбраната на нашата страна.

НА СТАРТ, септемврийчета, младежи, девойки, средношколци, работници, бойци от народната войска, милиционери, трудоваци!

Арменската прогресивна организация „Ереван“ и СНМ при арм. квартал устройват на 16 т. м., събота 8 ч. вечерта в салона на кино „Одеон“ ГОЛЯМА ХУДОЖЕСТВЕННА ФИЗКУЛТУРНА ПРОДУКЦИЯ.

В програмата участвуват хорът, танцовата труппа, балетната група, физкултурния колектив с гимнастически пирамиди, египетски танц и др.

ИЗГУБЕНА Е лична карта № 1137 от 8 III 1939 г. издадена от общината с. Дивдядово на Калю Тодоров Чолаков от същото село — невалидна

ИЗГУБЕНА е бележка № 1522 от 23 II 1949 год., издадена от РКС — Шумен, за предадени 2 кгр. прана вълна за обмяна на Янко Иванов от с. Дивдядово — шуменско, невалидна

ИЗГУБЕНА магазинна бележка № 2407, издадена от РКС — Шумен, за предаден 4.800 омаганен памук за обмяна на името на Аско Митев от с. Каменяк, шуменско — невалидна

КООПБУС

услужва най-бързо

Harb körükçilerini taaciz eden bir romancı

Onlar türk „Gorki“sini öldürdiler.

Lüi Argondan

Asrımızın en büyük romancısı Sabahattin Ali Kırklar eli polisi tarafından öldürülmüştür. Bu ölüm hadisesinin (6) ay gizli tutulmuş olması bizi bunu açıklamaya mecbur etmiştir.

Bir zamanlar Didro kapanmıştır. Bir zamanlar Stendal polisi igfal için el yazıları üzerine kaitler koymuştur. Bir zamanlar Turgonef Fransaya kaçmıştı. Bununla beraber o zamanki hükümetlerin tazyik ve korkuları olduğu halde büyük yazarlar yine kendi hanelerinde öldürdüler ve eserleri de yine basılıp yayıldı.

„Gorki“ Çarlık devrini yaşadı. Barbus „Ateş“ isimli eserini cihan harbi esnasında neşretti. Mısralar çoktur. Lakin İspanyada patlayan harptan sonra anlaşıldı ki fikirleri ancak kan boğabilecektir. Sivill gardisler Valensiyada Frederikoyu, Yunanistanda Lorkayı öldürdüler. Bu hadiseler in-

sana yeni bir devrin başlangıcı zannı veriyor.

Zulüm kendi yüzünü Bohemyada asılan Fuçik, İngilterede öldürülen Senpulru ve kamplarla sürgünde ölen ve kurşuna dizilen Jak Dekor, Benjamin Kremyu, Fondan, Maks Jakup Arniveld, Robert Dono, Piyer Ponik'lerle de göstermektedir.

Bunlardan başka Sen Ekzeperi güpe gündüz öldürüldü. Jak Prevo dipçik darbelerile mahv edildi.

Sabahattin Ali de ölmüştür. Çünkü o bir çok şeyleri kendi isimleriyle açıklıyor ve millete öldürüyordu. Türkiyede hüküm süren sefaletin bu tasvirçisi mücim hesap edildi. Çünkü o sefaleti bütün çıplaklığı ile tasvir ediyordu. Bunun için de onu öldürdüler.

26 sene evvel Kemal paşa diyor: „Yeni Türkiyenin tarihini yazacak olan kalem sabandır.“ Artık bir çeyrek asır geçtiği halde

Kemal Ata türkün halifleri sabanı tu'arak kalem gibi halkın hayatına hizmet eden diri bir insan ve bir millet yaratamadılar.

Sabahattin Ali (1905) senesinde Adremit kasabasında doğmuştur. (1925)den (1930) senesine kadar birinci eserleri olan hikâyelerini yazmıştır. Bundan biraz sonra Sabahattin Ali „Türk Gork si“ namını aldı. Henüz (30) yaşında yoktu, Sinopta kal'abent oldu yani hapsedildi. Kitapları yayımlandığı zaman heman kapışılmıştır.

Onun kitaplarından mekteplere, maaden ocaklarına, pamuk amelesi arasına düşenler elden ele gidiyor ve her yerde büyük itibar kazanıyordu.

O, dünyada en fena sıhhi şerait altında kolibelerde, deliklerde yaşayan Anadolu ehalsinin yaşayışını tasvir ediyordu. O, türk köylüsünün esaret sebeti'ne içine düştüğü karanlık hayatın doğurduğu sefaleti ve bu sefaletin büyük türk faşistlerinin cinayetlerinin sebeplerini bilmeyerek birbirleriyle buğaz buğaza geldiklerini tasvir ediyordu.

(1944) s. büyük bir türk teş-

kilâtına taabi olan Nihel Atsız isminde birisi ki bil'ahıra İstanbul mahkemesi tarafından mahkûm edilmişti. Bu zat Sabahattin Aliye karşı bir dava açmıştı. O dava esnasında muhakkeme huzurunda faşistler bu büyük romancının üzerine atılarak onu düverek ezdiler. Bundan birkaç hafta sonra faşistler tarafından yapılan gösterişler esnasında polislin himayesi altında Sabahattin Alinin kitabı umum halli: huzurunda yakıldı.

„Asfalt yol“ ve „Parlak saray“ yazarısı Türkiyede en çok satılan derginin de koruyucusuydu. Onun hayatı hapislerde, polis dairelerinin karanlık izbelerinde, işkence yuvalarında ve çok az süren kısa bir serbestlik içinde geçti.

Onun ölümünün sebebi (6) ay gizli tutuldu. (11) seneden beri hapishanede kapalı yaşayan büyük türk şairi Nazım Hikmet gibi büyük bir türk romancısı, muktedir bir türk yazarısı olan Sabahattin Alinin ölümü de ancak kabinette çıkan bir buhran sebebiyle açığa uruldu.

Petrol harbinda Türkiye Stretejik önemi olan bir yerdir. Haritaya bir göz atacak olursak türk milleti arasında büyük şairlerin ve büyük romancıların bulunmamasının sebebi kolayca anlaşılır.

Sabahattin Alinin ölümünün gizli tutulması için sarfedilen gayretler bu memlekette bir cinayet işlendiğini ve bu cinayete iştirak edildiğini ispat eder.

Halbuki yakın zamana gelinceye kadar bu memlekette Gestaponun emriyle işlenenlere karşı bir tedbir bile alınmadı. Hükümet basımının karışık izahları, hayali dolapları yalnız Sabahattin Alinin ölümünün siyasi olduğundan ve onun milletler arası karakterinden bahsettiler.

Sabahattin Ali harba giden yolun üzerinde bir engel idi. O yolu açmak için onu öldürdüler. Onun eserini ve hassasını bilelim ve tanıyalım. Mefkûre uğrunda kurban giden bu büyük yazarının yüksek hatırasını analım. Bu yüksek hatıra da barış için mücadeledir.

Fransız edebiyatından

Народен ПОДЕМ

Редакция и администрация
л. Д. Благоев 3 тел 76
Годишен абонамент 300 лева.

Обявления: 30 лв. кв см
и 20 лв на дума

Добри Войников

71 години от смъртта на първия български театрал

Добри поп Василев Войников е роден в гр. Шумен на 10. XI. 1833 год. Като дете още, той проявява музикална наклонност и интелигентност. Първоначално си образование той получава в родния си град, а по-късно заминава за Цариград и учи в френския колеж, който не завършва поради липса на средства. Там той се запознава с творбите на френските класици-предимно с Молиеровите комедии, което в последствие улесняване неговата писателска дейност.

През 1885 г. той става учител в гр. Шумен и в продължение на цели 6 години развива жива просветна и обществена дейност.

За неговото учителствуване Блъсков пише:

„Първоначално, неговата работа бе да въведе ред, да даде такова направление в училището, което да отговаря на назначението му“

През 1864 г. подгонен от чорбаджии и турци, Войников забягва в Румъния. В Браила той редактира вестник „Дунавска зора“. Тук основава театрално д-во, което е предствило на 29. I. 1866 г. драмата „Стоян Войвода“, а на 16. IV. същата година първата му драма „Райна Княгиня“.

За празника на Кирил и Методи, браилските българи помолили Войникова да пригответи за случая театрално представление с което да покажат на румънската и гръцката емиграция, че са способни за културни дела. Войников решил да представи новата си драма „Покръщението на българите“. Готвеното представление е било цяло тържество не само за патриотичната българска емиграция, но представлявало интерес и между румънските среди.

Не е безинтересно да се знае, че в трупата като актьор е участвувал и великия български поет и революционер Христо Ботев, който си избрал ролята на жреца Сведолида, който бунтува народа да не слуша царя и да не се покръства.

Следват драмите му: „Възцаряването на Крума Страшни“, „Поевропейчване на турчина“, „По неволя доктор“ (побългарена Молиерова комедия и „Криво избраната цивилизация“)

Значението на Добри Войников, като писател е предимно в драмата. Неговите драми са изключително с исторически сюжети. Общо те са слаби и им липсват елементарните качества на драматично произведение.

Драмите на Войников, въпреки лишени от художествена стойност са изиграли голяма роля за възпитанието и засилване патриотизма у младежта. Те са указали и чувствително влияние върху по-сетнешните наши драмописци. Големия патриотизъм, с който са наситени, историческият им сюжет и ефектността им са намерили приемственост в драмите на Друмева и Вазова.

Добри Войников е умрял на 27. III. 1878 год. в гр. В. Търново.

Значението на Добри Войников за нашата култура е голямо.

СТОЯН РУНТОВ

Новото в изборителния закон

В близкото минало, преди 9 септември 1944 год. изборителния закон, по който се произвеждаха изборите, служеше да закрепява господството на буржуазията и фашизма, за вечни времена.

С новия изборителен закон, от 19. II. т. г., и изборите, които ще се произведат по него, се изгражда в основни линии, държавата на новата демокрация. Новите общинско-селски, градски и околийски съвети, действуват като органи на самия народ, непосредствено произлизащи от народа, действувачи под неговия контрол, са новата форма на държавната организация, която коренно се различава от общинските и окръжни съвети при буржуазно-демократическата държава.

Чрез новата държавна организация, утвърждаваща се чрез изборите като инструмент в ръцете на трудещите се, от града и селото, ще се сломи окончателно съпротивата на остатъците от капиталистическите и кулашки елементи. Ще се изградят главно културните и стопански основи на социализма и ще спомогне за предсрочното изпълнение на 5 год. стопански план.

В изграждането на новата държавна организация, като изборители и избираеми, участвуват всички граждани на Народната република България, които в деня на избора навършват 18 г. мъже и жени, без разлика на народност, раса, вероизповедание, занятие, обществено положение и имотно състояние. Демократичността на изборителния закон, се

простира на широко, като в болници, санаториуми, инвалидни домове, родилни домове и за военнослужещи, се устройват за гласуване самостоятелни секции.

Никога до сега не се е допускало такова масово участие на целия наш народ в избори за изграждане на собствената си организация, и което е плод на победата от 9. IX. 1944 год.

В миналото ръководството, произвеждането и контролирането на изборите, се извършване от фашистката полиция, която изтръгваше гласовете на трудящите се в полза на буржуазните котеири, служейки си с най-варварски насилия и отстраняваше систематически представителите на трудящите се.

Днес, ръководството, произвеждането и контролата, е в ръцете на изборителни комисии: околийски, градски, общински и секционни, които се образуват от масовите обществено-политически организации. Тия комисии, в кръга на своя район, ръководят изборите, бдят за правилното съставяне на изборителните списъци и тяхното оповестяване, за своевременното образуване и оповестяване секциите, набавяне на пликотве за изборите и пр.

С така образуваните и действувачи комисии се гарантира напълно редовността на изборите. Никакви насилия и измама, не са възможни.

Гласуването става за кандидатни листи по околий и общини, поставени от Единната Обществ. по-

литическа организация — ОФ, от партиите и др. масови обществени организации.

Кандидатът трябва да даде писмено съгласие за кандидатирането му. Не могат да бъдат кандидати лица с фашистки или други противонародни прояви.

Изборите се произвеждат в един ден, обща цялата страна.

Околийската изборителна комисия, получава протоколите на изборителните комисии и тя разпределя мандатите между всички листи.

Прокарване в изборителния закон отзователния институт, според който, ако съветника грубо измени на идеите и програмата, или наруши основните полижения на своята партия или организация, в името на която е кандидатиран, то по искане на организацията, която е поставила кандидатурата му — да бъде отзован.

Едновременно с изборите за народни съвети, стават изборите и за съдебни заседатели, по двама кандидати и двама подгласници за всяка община, в която няма околийски съд.

Изборите на 15 май т. г. ще бъдат манифестация на единството на трудящите се от градове и села, на готовността им да се борят с всички сили срещу реакционните сили в нас и срещу англоамериканските империалисти, срещу подпалване трета световна война, и за поставяне гранитните основи на социализма в нашата млада народна република.

Ф. МАТЕЕВ

Изнесени пиеси от работници

Самодейната театрална трупа при ОСС-Шумен, в състав от 15 души работници и служители, под ръководството на др. Д. Топалов изготви драмата „Земята гори“ от А. Бдинец.

Трупата излезе в обиколка из Шуменска и Ново-пазарска околии и изнесе няколко представления в селата Върбак, Хитрино, Мировци и Памукчи.

Представленията бяха масово посетени от населението и следени с голям интерес.

На 5 т. м. самодейният театрален колектив на железничарите от гара Шумен изнесе пред шуменското грегданство с голям успех пиесата „Тревога“ от Орлин Василев. Добре се отличиха с играта си другарите П. Дянков, Иван Христов, Г. Иванов, М. Пенева, Д. Горева и Виденова.

ИЛ. МИНЕВ

Годишното събрание на чит. „Д. Войников“

Общото годишно събрание на читалище „Д. Войников“ се състоя на 27 март т. г. посетено добре от членовете и гражданството. Присъствието на представителен клас от Дев. гимназия, на която патрон е читалището направи хубаво впечатление.

Събранието бе приветствувано от Ангел Виденов, представител на ОК на ОФ; от Н. Колев, председател на работниците по просветата; от представител на турското читалище Юсуф Алиев и от ученичката Сербезова — степендиантка на читалището, която изрази благородните чувства на Девическата гимназия към най-старата културно просветна организация у нас.

Отчет за състоянието и дейността на читалището през годината даде Ст. Станчев, който подчерта някои преимущества и не-

достатъци, които трябва да се преодолеят. Подчерта се обстоятелството, че читалището брои вече 2400 члена, обаче само 95 члена са работници от 7000 такива организирани в ОРПС.

Библиотеката е увеличила значително своето книжно богатство, като за нови книги и подвързии са похарчени близо 500,000 лева. Главната читателска маса, която ползува библиотеката е учащата се младеж, която заедно с другите читателски категории са взели 16,457 тома книги за домашен прочит.

Народният университет е работил по усилено като са изнесени през годината 15 доклада, посетени добре.

Читалището е развило усилен културно-просветна дейност като е често участвувало заслужили лица и исторически събития. Салона е бил отпустнат безплатно 64 пъти на разни

културно-просветни организации.

Най-характерна си остава читалищната дейност в областта на помощното дяло. Тук то е подчертало своя обществен характер, като е подпомагало степендианти и организации сродни по дух със сумата 227,000 лв.

След отчета станаха разисквания, в които взеха участие близо 15 души. Приет бе бюджетно-проекта за 1949 година, след което бе избрано ново настоятелство и контролна комисия.

Годишното събрание подчерта историческата истина, че както в миналото, така и днес читалището ще върви в унисон с духа на времето, като участва в разрешението на крупните проблеми поставени от нашата общественост.